

ILVES KRISTI LAANDE ALLI



MULGI AABITS

MÜTÄS MATI LUU

MULGIMAA

MULGIMAAL VIIS ESI KANTI,
MILLEL ÜITSKÕRD NIMES PANTI
ELME, KARKSI, TARVASTU,
ALLISTE JA PAISTU.





PAISTU
KIHELKOND

TARVASTU
KIHELKOND

HELME
KIHELKOND


TARVASTU

VÕRTSJÄRV

o TÕRYA

Nõnda
ilus!





Joonisteje: Rosenberg Ülle
Kokkusäädje: Sarv Triinu
Iistvedäje: Allilender Kaja

Ilves Kristi, Laande Alli

MULGI AABITS

MÜTÄS MATI LUU



Mütäs Mati



Emä



Esä

Mulgi Kultuuri Instituut 2016
Mulgimaa



KULTUURIMINISTEERIUM



RAHVAKULTUURI
K E S K U S

Mulgi aabitse tegemist ja vääändmist toetep Kultuuriministeeriumi Mulgimaa kultuuriprogramm 2014-2017

© Mulgi Kultuuri Instituut, Mulgimaa

Rükk: Paar OÜ

ISBN: 978-9949-81-322-3





SII OM

AABITS



SISUKÕRD

A	MÜTÄS MATI KAEP MAAD JA ILMA.....	6
B	LIBLIK JA KÄRBLÄNE.....	8
D	MULGI PUDER OM ÄÄ.....	10
E	SEENELUGU.....	12
G	VÄGITEGU.....	14
H	PUHKEPÄE.....	16
I	EGÄL LOOMAL OMA SÜÜK.....	18
J	JAHE JÕULUKUU.....	20
K	MÜTÄS MATI KODU.....	22
L	LINAPÕLD.....	24
M	MEMME JA MARIGE MARJU KORGAMEN.....	26
N	NÄNNI MAN.....	28
O	OBEN OTIGE KOKKU SAAMEN.....	30
P	MATI JA PALLU PUID.....	32
R	ROTT RUUDI RAADIU.....	34
S	EGÄLÜTEL OMA SÄNG.....	36
T	TIGU TIIUGE TÄNUTIID JUUMEN.....	38
U	MESIPUU.....	40

V MULGI PIDULE MINEMEN.....	42
Õ MÜTTÄ UUS KUUB.....	44
Ä ÄMLIK ÄRNIGE NURME PÄÄL.....	46
Ö ÖÖDIK KASS.....	48
Ü ÜÜKULLIGE KOKKU SAAMEN.....	50

NUMBRE

1 ÜITS.....	52
2 KAITS.....	53
3 KOLM.....	54
4 NELI.....	55
5 VIIS.....	56
6 KUUS.....	57
7 SEIDSE.....	58
8 KATESSE.....	59
9 ÜTESSE.....	60
10 KÜMME.....	61
RASSEMBE SÕNA.....	62



A a MÜTÄS MATI AABITS



AID
ANI OLLI AIAN.



AUK



ALLIK

MES NII OM?

MAASIK
VAARAK
ARAKMARI



KES NII OM?

PARTS
KANA
ANI



MES NII OM?



ALL VALGE PUNANE

AUA OLLI AIDA ALL.
AUA NIMI OLLI DONNA.
DONNA TEI AUH-AUH.



MÜTÄS MATI KAEP MAAD JA ILMA

MÜTÄS MATI ELÄP MAA ALL.

MATI KAJUS AUGU. AUK OLLI LAI. MÜTÄS KAI AUGUST VÄLLÄ.
MAA OLLI ALLAS. EHEN OLLI ALL AID. AIA ALL OLLI ÜITS ANI.
ANI OLLI KAH ALL.

TAGA AIA OLLI KAITKS KANA. KANA OLLIVE VALGE. AIA MAN OLLI
ALLIK. AIAN KASVIVE ARAKMARJAPUHMA. KANA SEIVE MARJU JA
TEIVE KAA-KAA-KAA. ANI LÄITS ALLIKUS OJUME.

KAUGEMPELT PAIST TARE. TARE MAN OLLI LAITS. LATSE NIMI OLLI
KAH MARI. MARI MÄNG DONNAGE. DONNA OLLI ARMAS PENI.
TARE MAN OLLI PUNANE AUTU JA LAUDA MAN OLLI ALL RAKTUR.
MÜTÄS MATI TAHT EDESI KAIA.





B b

UBA
OBEN(E)
AMBA



SIBUL



SÕBA



TIBI



VAABLINE



LIBLIK



KÄRBLÄNE



SII...
Õ...E
UR...
VAA...LINE
AA...
SAA...AS



OBENE AST PUULBE
NOBESTE RABA VIIRT
MÜÜDÄ KODU POOLE.

MES PÄE
TÄEMBE OM?



ESMABE
TÕISIBE
KOLMABE
NELLÄBE
RIIDE
LAUBA/PUULBE
PÜHÄBE



LIBLIK JA KÄRBLÄNE

MÜTÄS MATI SORGAS OMMUKU NÕNA UBINEPUU ALT MAA SIIST VÄLLÄ. TA TÕI TOOBIGE TOIBET VETT, MÖSK AMBA JA SUU PUHTAS. ÜTSINDE OLLI KURB OLLA. „OLES MUL ÜITS SÕBER,“ MÕTEL MATI.

ÄKKI LENNÄS VABARNEVARRE PÄÄLE IMEILUS KÖLLASTE SIIBEGE LIBLIK. „KES SIA OLET?“ UUR MÜTÄS. „MIA OLE LIBLIK IMBI,“ VASTAS VÕÖRAS. MATIL OLLI ÄBI, ET TA LIBLIKUT KOHE ÄRÄ ES TUNNE.

LAMBAAIA PUULT TULLI NOBESTE LENNÄTEN KÄRBLÄNE ÄRBI. TA IST KAH VABARNEVARRE PÄÄLE. „TÄEMBE OM ÄÄ LÄMMI ILM,“ ÜTEL KÄRBLÄNE.

„KAS TE TAHAS MIU SÕBRA OLLA?“ KÜSK MATI.

„MUDUKI TAHAME,“ VASTASSIVE LIBLIK JA KÄRBLÄNE.

MÜTTÄL OLLI ÄÄ MIIL, ET TA OLLI OMAL TORE SÕBRA SAANU.



D d



SII OM KODU.
SII OM MÕTS.



KODU
LUUD
KARDIN
LAUD
UUDI



ÄIDSEN



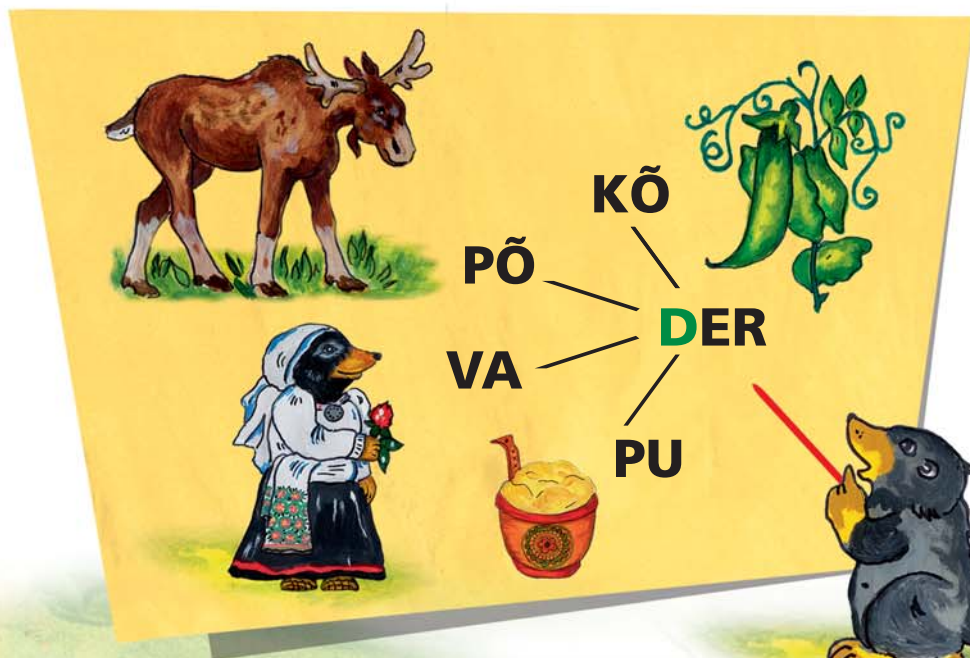
KAND



KADAJES



PEDÄJES



PÕ
KÕ
VA
PU
DER

MULGI PUDER OM ÄÄ

MÜTÄS MATI KÕND MÜÜDÄ AIDA. AIAN VUDIS PENI DONNA.
LEEDUK LIDUS MÕTSA VEEREN. TARE OLLI TÜDRIGU KODU. MAJA
EHEN OLLI KODA. SÄÄL OLLI LUUD. TÜDRIK MARI PÜHK LUVVAGE
USSAIDA. KOAN OLLI PADA. PAA SEHEN OLLI MULGI PUDER.

MARI KUTS DONNAT: „DONNA, DONNA, SIIN OM MULGI PUDER!“

MARI KALLAS PUDRU KAUSI. RAASIKE PUTRU PUDUS MAHA KAH.
MÜTÄS MATI SIBAS MULLA PÄÄLE PUDUNU PUTRU SÜÜMÄ.
PUDER OLLI ÄÄ.



**MÕTSAN KÕNNIP VÄLE PÕDER,
ERNE KÜLLEN KASVAP KÕDER,
LAVVA PÄÄLE PANT OM PUDER,
SELLE VALMIS TENNÜ VADER.**



E e

SII OM PERE



VANAEMÄ



VANAESÄ



EMÄ
ESÄ
LATSE



EMÄ PANNI UHKE LEIDI SELGÄ,
UVVE KENGÄ JALGA JA OLLI ILUS KU ENGEL.



LEIT



ENGEL



KENG

KERÄ



LEEDUK(E)
JÄNES



SEENELUGU



MATI SORGAS NÕNA MÕTSA VEEREN MAA SIIST VÄLLÄ.
ÜMMERRINGI OLLIVE SEENE. OLLI TILLEMBIT JA SUUREMBIT,
ALLE JA VEREVIT, EGÄT VÄRMI. MÜTÄS MÕTEL, MES SEENDEGE
TETÄ.

LÄHIKSEN KÕND MARI KORVIGE. TA LÕIGAS SEENE VÄITSEGE
JALA PÄÄLT MAHA JA PANNI KORVI. „MESJAOS SA NEID SIINI
KORJAT?“ UUR MATI. „MA VII NII KODU JA EMÄ TIIP NEIST ÄÄD
SEENEKASTUST. MA KÄI EGÄ SÜGÜSE SEENIL,“ KÕNEL MARI.

NÜID OLLI MATIL SEENELUGU SELGE.



**MÕTSA VEEREN SEENEPERE
EGÄ AASTE ÜTLEP TERE.
EMÄL KÜBÄR KIRIVENE,
ESÄL KAABU SAMMELDEGE,
LATSE NAGU KERÄKSE —
PERE SILMÄTERÄKSE.**



G g

KÄGU



SÄNG



TIGU

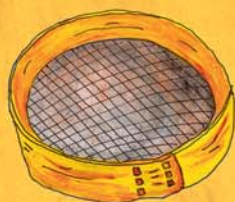


NÄGU



NÕ

GEL



SÕ

G

NA...I, VÄ...I, MÄ...I, TI...U, TE...U,
MA...U, LA...I, RE...I, TU...I



MÕTSA SEHEN KUKUP KÄGU,
MÛTÄS MATIL RÕÕMUS NÄGU.
VAATE MÕTSA, KULLE KÄGU –
LILLIÄITSMIL LATSE NÄGU.



VÄGITEGU

ÕVVE PÄÄL OLLI VANA LINALIGU. MÜTÄS MATI OLLI JUST NÕNA
MAA SIIST VÄLLÄ PISTEN, KU KOST ÕRN ÄÄL.

„APPI, APPI, MIA SADASI LOMPI!”

MATI KAI ÜMMERRINGI JA NÄI, ET TIGU TIUU OLLI ÜTEN OMA
KOAGE VETTE PUDUNU JA ES SAA KUDAKI VÄLLÄ.

„OODA, MA TULE JA AVITE SIUT!” ÜÜD MATI.

MÜTÄS LÄITS KIPPELT LOMBI MANU. TIUU NÄGU OLLI PERIS
EITUNU. MATI TÕST TIGU TIUU VII SIIST VÄLLÄ.

TIGU TIUU ÜTEL: „SIUST, MÜTÄS, OLLI MIUL SUUR TUGI
JA SII OLLI MIU JAOS PERIS SUUR VÄGITEGU.”



*Tõist närip,
aga esi karjup?*



Hh

NII OM LOOMA.



AHV



LEHM



TÕHK



VÕHR

AHI, KAHVEL
RUHI, PUHMAS



TÕHV



SUHV



TÕ...V SATTE PU...MA ALA MA...A.
PISTA LI...A KA...VLEGE SU...U.



PUHKEPÄE

PÜHÄBE OM PUHKEPÄE. SIS EI PIA TÜHÜ MINEME. MÜTÄS
MATI KAH PUHKAP. TA MÕSEP KÄHKU SUU PUHTAS JA
PANEP UHKE KAABU PÄHÄ. MATI KÖNNIP ÜMMER
ORJAVITSA-PUHMA JA ISTUP PIHLAPU ALA MAHA. SÄÄL
OODAP TÕHK TÕNU. SÕBRA AAVE VÄHÄ JUTTU.
LAULU TÜKIVE KAH SUHU.

OH, KÜLL SII PÜHÄBENE PÄE OM ÄÄ.



l i



R|IV

S|IN



P|ILT

P|IRN

I|LVES



P...M, S...L, V...L, L...V, N...T, M...S



MARI KALDAP
PIIMÄ KAUSI.
KAUSS OM SININE.



EGÄL LOOMAL OMA SÜÜK

AIAN SIBAS SIILIPERE. MARI NÄI, ET SIILIPOJA OLLIVE TILLIKSE NIGU KIISUPOJA. MARI TAHT SIILILASTEL PIIMÄ ANDA. TA KALLAS SINITSE KAUSI SISSI PIIMÄ JA PAND SELLE PUHMA ALA. SIILI SIBASIVE KAUSI MANU. NA JÕIVE KAUSIST MARI PANT PIIMÄ. MÜTÄS MATI IIL UBINEPUU TAGAST JA TAHT KAH PIIMÄ MEKKI. USSAIDA TULLI MARI EMÄ JA ÜTEL: „MARI, KALLIS, SIILEL EI VÕI PIIMÄ ANDA, NA JÄÄVE TÕBITSES. SIILI SÖÖVE OMA SÜÜKI.“ MATI IIL KAUSI MANU JA LIMPSAS KAH KEELEGE PIIMÄ. PIIM ES MEKI ÄSTE.

MÖTLE: MIKEPERÄST MÜTÄS MATILE ES MIILDI PIIM?



SIIN OM SIIN JA SIIN OM SÄÄL,
SIIN OM EGÄ MÄTTÄ PÄÄL.
SIILI SIINI KORGAVE,
OMA PESSÄ KANNAVE.



Jj



JÄRV



JOOVIK

JALG
KARJANE



KAJU



PAJU



OJA

MES KUU OM?

TALVEKUU
JÕULUKUU
NÄÄRIKUU
VASTLEKUU

KEVÄDKUU
PAASTUKUU
JÜRIKUU
LEHEKUU

SUVEKUU
JAANIKUU
EINÄKUU
LÖIKUSEKUU

SÜGÜSKUU
MIHKLEKUU
PORIKUU
ENGEKUU

JUHAN JÜRI JAAN

KES NII OM?

JAANIKA
JUTA JUULI



JAHE JÕULUKUU

MATI PIST NÕNA PEDÄJE JUURE ALT VÄLLÄ. ILM OLLI JAHE JA TUUL JÄINE. JÕULUKUU OLLI KÄHEN.

PAJUPUHMA ALL IST JÄNES JUULI. TAL OLLI ÄÄ TUJU. JUULIL OLLI JU UUS VALGE KASUK. JÄNES JÄRÄS PAJUKUURT JA KARAS SIS ÜLE OJA.

„MIULE JÕULUKUU EI MIILDI, MIA OODA JÜRIKUUD,“ ÜTEL MÜTÄS JA LÄITS TAGASI MAA ALA OMA MAJJA.



Jõluõhtu satte lume,
maa sai valge, mõts jäi tume.
Lume pääl om jällerida.
Arva ärä, kes tei sedä?

Kk KODU



KITS, KASS,
KANA, KIKAS

NII LOOMA ELÄVE KODUN.
KODUKOTUS OM KALLIS.



MES NII OM?

KADAJES – KADARBIK
KÕIV – KÕIVIK
KUUS – KUUSIK

KÕIVIKUN OM KÕIVUPUU,
KUUSIKUN OM KUUSEPUU,
KADARBIKUN KADAJE,
MÕTSAPUU NII LASTELE.



SU LU
O KK



KAARAST SAA ÄÄD KAARAPUTRU,
LAITS, SA TULE SÜÜME RUTTU!



MÜTÄS MATI KODU

MÜTÄS MATI KODU OM KUUSEPUU ALL. KODU OM KALLIS PAIK.
KÄHEN OM JÕULUKUU. KODUN OM VIIL EMÄ JA ESÄ. ESÄL OM
ILUS MUST KASUK JA KAAP. EMÄL OM KENÄ KIRIVENE PÖLL JA
SALL KAALAN.

MÜTÄS MATI KÜSSE: „KA SIUL OM KÜLM?“

EMÄ ÜTEL: „MIA OLE KÜLMÄ SAANU JA MIUL OM KÖHÄ,
SIIPERÄST KANNA MIA SALLI. KU SIA TAHAT MAA PÄÄLE MINNA,
PANE SALL KAALA, KASUK SELGÄ JA KÄPIGU KÄTTE, SIS EI TII
KÜLM LIIGA. JÕULUKUUL OM VÄLLÄN KANGE KÜLM.“

MATI ÜTEL: „MUL MIILDIP KÜLMÄGE KODUN OLLA. SIIN OM ÄÄ
LÄMMI. MA LÄE MAA PÄÄLE KEVÄDE, KU PÄE AKKAP PAISTME.“



MIIS MAA ALL, ABEN MAA PÄÄL?

MIIS LÄEP LAKKA, LIHAVAAGEN PÄÄ PÄÄL?



LI



LEIB



LÖHMUS



VIGEL



LIND



TALL



PARMU
PAJU
LÕÖTSA
KAMMI

PI

TIIUL TASKUN PARMUPILL,
PIITREL PUHUN PAJUPILL,
KALLEL KÄHEN KAMMIPILL,
LEMBITUL OM LÕÖTSAPIILL.
EGÄL LATSEL OMA PILL.

LINAPÕLD

MÜTÄS MATI TULLI MAA ALT VÄLLÄ. TEMÄ IHEN OLLI NELLÄKANDILINE PÖLLULAPP. NURM OLLI TÄIS ILUSIT SINITSIT ÄITSMIT. „KÜLL OM ILUSE LILLI!“ ÜTEL MATI.

„NII EI OLE LILLI,“ LÕÖRIT LÕOKE ÜLEVEST. „SII OM LINA. LINA LÕIGATES JA LEOTEDES. PERÄST SAAP SELLEST RÕÕVAS. RÕÕVAST TETÄS LINU JA LINIKIT, PALAJIT JA LEITE,“ SELLÄT LÕOKE.

LÕOKSE LAUL KÕLAS ÜLE LINAPÕLLU.





**LIIRI-LÕÕRI LÕOKE,
KUS SU KULLA PESÄKE?**



M m

MEMM
EMM

MUMM
MARI

MARI OM MURAK
JA MARI OM MAASIK.
MARI OM MUSTIK
JA TILLIKE TÜDRIK.
MARI OM MAGUS.



MUSTIK



MURAK



MULGI — **MAA**
MIIS
MIIL



AIAL OM
KAH MULK.

MEMME JA MARIGE MARJU KORGAMEN

MÜTÄS TULLI OMMUGU MAA SIIST VÄLLÄ JA NÄI MÖTSA VEEREN
MEMME JA MARIT MARJU KORGAMEN. MEMME MAJA OLLI
MULGIMAAL MÖTSA VEEREN.

MÜTÄS KÜSSE MARILT: „MES MARJU TE PIRLE KORGADÉ?“

MARI ÜTEL: „MEDE MÖTSAN KASVAVE MUSTIGU, MAASIGU,
MURAGU. PIRLE OM MUSTIKIDE AIG.“

MÜTÄS MATI ÜTEL: „MUSTIGU OM MUSTA VÄRMI, SIIPERÄST OM
NA MUSTIGU.“

MEMM KÖNEL: „MARJUST SAAP TETÄ MUUSI JA MAHLA.“



MARI ÜTEL: „MUUS JA MAHL OM MAGUSE, MIUL MIILDIP MUUSI SÜVVÄ.“

„KAS MIA VÕI TEDEGE KAH MUSTIKIT KORJATE?“ KÜSSE TILLIKE MÜTÄS.

„IKI VÕIT. MULGIMAAL OM ÄÄ MARJAMÕTSA,“ VASTAS MEMM.

Nn



KONN



NÄNN



NÜÜR



NÕNA



KENG



LIND



NÜSSIK



PANG



MANNERG

MES NII OM?



TÖNN



PANN



NÄNNI MAN

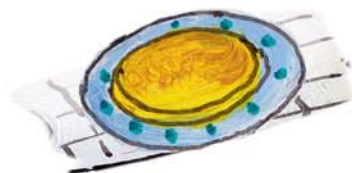
NELLÄBE VÖTT MÜTÄS MATI NÕUS MINNA OMA NÄNNI MANU.
NÄNN ELLI SÜGÄVEN MAA SIHEN. MATIL TULLI TUNN AIGA
MINNA.

NÄNN NELLI OLLI KODUN. KU TA MATIT NÄI, PANNI TA PANNI TULE
PÄÄLE. TA TEI MUNAST, PIIMÄST JA PÜÜGLEJAHUST TAINA. NÜID
OLLI PANNKOOGITAINAS VALMIS. NÄNN KÜDSÄT NELI SUURT
KÕLLAST KUUKI.

MATI JA NELLI NOSISIVE KOOGI ÜTENKUUN ÄRÄ. NÄNNI MAN OLLI
IKI MÕNUS.



N KA...A MU...EP MU...A.
MU...AST TULEP KA...APOIG.
A...I MU...EP KAH MU...A.
SELLEST TULEP A...IPOIG.
NÄNN TIIP MUNADEST PANNKUUKI.



Oo



OBEN(E)



OKK



ORAV



ORST



KOTT



POIG POST

KUUK – KOOGI – KUUKI



MUUS – MOOSI – MUUSI



KUUL – KOOLI – KUULI



TUUL – TOOLI – TUULI



OBEN OTIGE KOKKU SAAMEN

MÜTÄS UUT OJA VEEREN OMA SÕPRA ORAV OLEVIT. SII KALPSAS ÜTE PUU OTSAST TÕISE OTSA JA ES NÄE, ET MATI TEMÄT OODAP. MÜTÄS MATI ÕIGAS: „OHOO-OHOO, ORAV OLEV, KUN SIA OLET?“ ORAV OLEV ÕIGAS VASTA: „OHOO-OHOO, MIA OLE OBEN OTI MAN!“



MATI ÜÜD: „TULE OJA MANU, SIIN OM ILUS!”

„OODA, MIA TULE, KU OLE OBEN OTIGE JUTU ÄRÄ KÕNELNU!”
VASTAS ORAV.

MÜTÄS MATI MÕTEL, ET MESASJA NA SÄÄL OBESEGE UVITEVET
TEEVE, JA ÜÜD VASTU: „UUTKE MIUT, MIA TULE ESI TEDE MANU
NURME PÄÄLE!”

MÜTÄS JUUSK NURME PÄÄLE. TA NÄI, ET ORAV OLEV ISTUP
OBEN OTI TURJA PÄÄL JA OBEN SÜÜP.

MÜTÄS MATI KÜSSE OBEN OTILT: „MES SIA SIIN SÜÜT?”

OBEN IRNAT: „MIA SÜÜ OBESE OBLIKIT.”



**EMÄ KÜTSET PANNIL KOOGI,
SAHVREST MANU TÕI VIIL MOOSI.
KÜLL OM ÄÄ NÜID SÜVVÄ KUUKI,
PÄÄLE PANNA UBINEMUUSI.**



P p



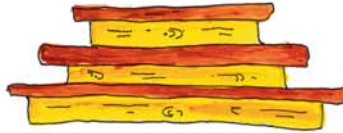
PENI



PARTS



LEPIK



REPP



TUUP



SARAP



PIHLAP



PAADSIP



KUHLAP

NII OM PUU.



**PÖRMAND,
PAAT,
KAPP
OM TETTU PUUST.**

**MÖTSAN KASUS PUID JA PUHMIT,
PEDÄJIT JA AABU UHKIT.
MEISTER PUUST MÖIST TETÄ KIKKE -
SÄNGE, TUULE, TULETIKKE.**



MATI JA PALLU PUID



ÜITSPÄEV PIST MÜTÄS MATI OMA NÕNA VANA TAMMEPUU
ALL MAA SIIST VÄLLÄ. ÜMMERRINGI OLLI PALLU PUID JA PAAR
PUHMAST. PÄEV PAIST PUIE LATVU VAHELD.

EGÄL PUUL OLLIVE PUU: SAAREPUU, KUUSEPUU, LEPÄPUU,
PAJUPUU, PEDÄJE, AAVAPUU, KASEPUU, TOOMEPUU, PIHLAPUU,
SARAPUU.

TÕINE PÄEV OLLI MATI AIAN MARJAPUHMA ALL. SIIN OLLI PALLU
VILLÄPUID: UBINEPUU, VISNAPUU, PIRNIPUU, LOOMIPUU,
REEGIPUU.

MATI SAI ARU, ET MAA PÄÄL KASVAP PALLU PUID, A EGÄN
PAIGAN OM OMA PUU.



R r



MERI

SAAR

RAADIU

RÜGÄ

RÄTT

LOE KOKKU!

MA
KA
A
VA

RI

MA
KA
TA
VA

RU



ROTT



REBÄNE

RÜÄ SEHEN RÜÄLILL,
KAARA SEHEN KAARALILL.
PUHMA ALL OM MAASIKMARI,
NURME PÄÄL OM LEHMÄKARI –
NII OM SUVERÕÖMU MAAL.



ROTT RUUDI RAADIU

MÜTÄS MATI KODU OM MAA ALL. MAA ALL OM VIIL PALLU KODUSIT. MATI NAABER OM ROTT RUUDI. TEMÄ KODU OM KAH URUN. MATI JA RUUDI KODU OM KÕRVU.

ÜTEKÕRRA TULLI ÜLEAIDSE MANT KÕVA MÜRÄ. MATI LÄITS VAATEME, MES NAABREL ÄDÄ OM.

ES OLE KEDÄKI, ROTT RUUDI OLLI RAADIU OSTEN JA SII MÄNG KÕVASTE. KÜLL OLLI SII KÕVA LÄRM.

MÜTÄS KÜSSE: „MIKEPERÄST SU RAADIU NÕNDA KÕVASTE RÕÖGIP, KAS TA OM AIGET SAANU?“





ROTT RUUDI VASTAS MÜTÄS MATILE UHKELT: „EI OLE RAADIUL KEDÄGIT VIGA, SII OM ROKKMUUSIKA JA SEDÄ MÄNGITES KÖVASTE!”

AGA SELLE IRMSA MÜRÄ PÄÄLE TULLI SUUR KAMAK MULDA URU LAEST VALLA JA SADAS OTSE RAADIU PÄÄLE, MES KOHE VAKKA JÄI.

ROTT RUUDI JA MÜTÄS MATI KARASSIVE URUST VÄLLÄ JA ROTT ÜTEL: „ÄÄ, ET ELUGE VÄLLÄ SAIME.”

MÜTÄS MATI ÜTEL MANU: „MIUL MIILDIP IKI LINNULAULU KULLETE, SII OM PALLU ILUSEMP.”

S s

SITIK



KASSI-
POIG



KIKAS



PÜRST
NÜSSIK
VÜÜRUS
USS

PERÄNI VALLA OM VÜÜRUSEUSS,
NUKAN NÜSSIK JA PÜRST
JA KELLEGI SUSS.

NII OM LOOMALATSE.

VAR
PÖRSS
VASIK
KASSIPOIG
KUTSIK



EGÄLÜTEL OMA SÄNG

MÜTÄS ÄRGÄS OMMUKU AIGSASTE OMA MULLATSEN SÄNGIN
ÜLES. OMA SÄNGIN OM UNI IKI MAGUS.

LINNUKSE SÄNG OM PUUOSSA PÄÄL. SÄÄL PEHMEN PESÄN
KASVAVE SIRGUPOJA. EMÄ VÖTT NA ÜÜSES SIIVA ALA JA TUUL
KUSSUTES MAGAME.

MÖTSSIA SÄNG OM PAKSU KUUSE ALL. SÄÄL SÜNNIVE KEVÄDE
ILMA TILLIKSE PÖRSA.

JÄNESSE SÄNG OM MÖTSAN SAMBLASÜLEN. A TEOL OM OMA
KODA JA SÄNG KIK SII AIG ÜTEN.

„ÖNNES OM EGÄLÜTEL KUNNIGIL KODUKOTUS JA OMA SÄNG,“
MÖTEL MÜTÄS JA KARAS SÄNGIST VÄLLÄ.



T t



MÜTS



TARE



TUUL



TASS



TIGU



TÄHT



RATTA
JALG
SÕIDU
MÕTSA
MERE

TII

KO
PO
NO
RO
LO

TT

TII

TASS
KANN
VESI

TIGU TIUGE TÄNUTIID JUUMEN

TIGU TIIU TAHT MÜTÄS MATIT TÄNÄDE TEMÄ PÄÄSTMISE IIST.
TA TEI KUTSE.

VÄGÄ AUSTET
MÜTÄS MATI
MIA OODA SIUT PUULBE ÖHTU
KELL VIIS SUURE TAMME ALA
TÄNUTIILE.
TIGU TIIU



TIGU PALLES TIHAST TIITU, ET SII KUTSE MÜTÄS MATILE VIIS. MATI
TÄNÄS SIHANDSE ILUSE KUTSE IIST.

PUULBE PANNI MÜTÄS MATI ENDEL MUSTA MULGI KUVVE SELGÄ
JA KAAPKÜBÄRE PÄHÄ. PIDURÕÕVIN LÄITS TA TIGU TIU MANU.
TIGU OLLI TAMME ALA KIVI PÄÄLE LAVVA SÄÄDEN. KIVI PÄÄL
OLLIVE LILLILINE TIKANN JA KULDISE TIITASSI. KANNU SIHEN OLLI
LÄMMI TIIVESI. TIU OLLI ESI KÜTSETEN ILUSE MUNAKOOGI.

MÜTÄS MATIL OLLIVE LILLI KAH ÜTEN.

TIGU TIU PALLES: „OLE ÄÄ JA ISTU MAHA. MIA SIUT OMA TARRE
EI PALLE, SEST SIU JAOS OM SII RAASIKE TILLIKE, AGA MIA TAHA
SIUT TÄNÄDE MIU ELU PÄÄSTMISE IIST SÄÄL LINALEON.“

MÜTÄS ÜTEL SELLE PÄÄLE: „SII ES OLE ÜLDSE SUUR TEGU, AGA
MIA JUU SIUGE ÄÄ MEELEGE TIID JA SÜÜ SIU KÜTSETET
MUNAKUUKI. AITÜMÄ ILUSE PUULBE IIST.“



**TIGU TIUL TARE SELLÄN,
SII EI LOE, ET KÜLM OM VÄLLÄN.
TUULEGE TA TARRE POEP,
SÄÄL TA RAAMATUT SIS LOEP.**

*Kes sii kõnnip tare sellän,
tal ei loe, et külm om vällän?*



U u

UULITS
MULK



UIBU



UNT/SUSI



KAJU



RUUG

ÜITS SÕNA, MITU ASJA

LAULU – KUUR

RUUSA – AUK

SUU – RÕÕVAS

APU – KUUR

JOOGI – RUUS

SUU – EIN

PUU – KUUR

RONI – RUUS

KOTI – SUU

KURGI – KUUR

KUURI IHEN KASUS RUUS,
ROOSI KÕRVAN UIBUPUU.
JÄRVE VEEREN PILLIRUUG,
TAGA JÄRVE MÕTS JA SUU.





MESIPUU

„NÄE, MESIPUU!“ ÕIGAS LIBLIK IMBI MATILE.

MÜTÄS VAADES, A ES NÄE AIA TAGUMISEN NUKAN ÜTTEGI PUUD.

„KUNKOTTAL SII MAGUS PUU OM?“ UUR MÜTÄS MATI.

„EGÄ MESIPUU EI OLEGI PUU, SII OM MESILINDE MAJA EK TARU.“

NÜID SAI MATI ARU, ET SII KASTI MUUDU TAREKE, MILLE ÜMMER MESILINNU SUMISEVE, OMGI MESIPUU.

„EGÄ KIK PUU JUURI PIDI MAA SIHEN EI KASVA. MEIL OM JU VIIL MARGAPUU EK KAAL, EIDIPUU EK PUUST LUSIK JA KAALPUU EK KAALKOOGU,“ KÕNEL LIBLIK.

„AH SEDÄMUUDU OM LUGU,“ OLLI MATIL NÜID ASI SELGE.

V v



VELI

VIHK

VABAR

VARES

VAARAK

LOE KOKKU!

LAVVA – LINA
LUVVA – VARS
RAVVA – PUUT

MULGI KUVVE
SUU – TÄVVE



VASK



VAMMUS

MÜTTÄL SELLÄN OLLI VILLANE VAMMUS,
UHKELT TA SELLEGE PIDULE SAMMUS.
LAVVA PÄÄL OLLIVE LIHALIVVA,
MÜTÄS TAHT PAKILT KIKK ÄRÄ SÜVVÄ.



MULGI PIDULE MINEMEN

MÜTTÄ OLLIVE ÜTEL PÄEVÄL PIDU PÄÄLE MINEMEN. EMÄ PAND SELGÄ PIDURÕÖVA – KÕRDI, VALGE AMME, ETTE PÕLLE JA PÄHÄ VÄLLÄ ÕMMELT PIKÄ TANU. JALGA SÄÄS VALGE SUKA JA NAHAST PASTLE. EMÄ NÄI VÄGÄ ILUS VÄLLÄ.

ESÄL OLLIVE JALAN LINATSE KALDSA, SELLÄN VALGE KAUKAGE AME JA MUST VILLANE VAMMUS. PÄHÄ PAND MÜTTÄ ESÄ ILUSE MUSTA KAABU. KÜLL NÄI TA UHKE VÄLLÄ!

MÜTÄS MATI KÜSK EMÄ KÄEST: „EMÄ, MES MIA SELGÄ PANE?“

EMÄ VASTAS: „TÄEMPE OM MULGI PIDU JA KIKK PANEVE SELGÄ RAHVARÕÕVA. MA TEI SUL ILUSE UVVE MUSTA MULGI KUVVE, NIGU ESÄL.”

MÜTÄS MATI RÕÕMUST VÄEGÄ. TA PAND SIS KAH JALGA LINATSE KALDSA, SELGÄ AMME, KIGE PÄÄLE EMÄ ÖMMELT MUSTA VILLATSE VAMMUSSE JA PÄHÄ KAABU.

KÜLL OLLI TAL NÜID UHKE OLLA, TA OLLI SIHANDESAMA MULGI MIIS NIGU ESÄ!



MUST MÜTÄS, VEREVE VEERE?

Õ õ

ÕDAK
RÕÕVAS

SÕBA
SÕSAR



TÕHV



PÕRSS



KÕVA TÕHV
KÕLLANE PÕLL
ÕHUKE RÕÕVAS
ÕNNELIK SÕSAR
LÕBUS SÕBER



ÕHVAKE

SÕSAR SÄÄD OMAL KÕLLATSEST RÕÕVAST PÕLLE ETTE,
PANNI PUDRUL VÕID SILMÄ JA VÕTT RÕÕSKA PIIMÄ KÕRVA.

MÜTTÄ UUS KUUB

ÜITS ÕHTU AKAS MÜTÄS MATI MÕTLEME, MIANDSE RÕÕVA
KELLEGIL OM.

PÕRSAL OM TORE ROOSA ÜLIKOND, KONNAL ILUS ROHILENE
KUUB. ÕHVAKE NURME PÄÄL OM MUSTA-VALGE LAPILINE.
TIGATSEL OM KÕLLANE KÕTUALUNE, LEEVIKSEL PUNANE PUGU,
UISAL SAKILINE MUSTER SELLÄ PÄÄL. LIBLIKUL OM UHKE KIRIVESE
SIIVÄ. PALLALD MÜTÄS OM ÜLENI MUST. TA OLLI PERIS ÕNNETU.

MATI LÄITS ÕMLEJE MANU JA TELL OMAL UVVE RÕÕVA. SII
ÕMMEL TAL ILUSA PIKÄ KUVVE, MILLEL UHKE PUNATSE
KAARUSPAGLA PÄÄL. NÜID OLLI MATI ÕNNELIK.



**KARGA TII PÄÄL, OJU VII PÄÄL,
ÄÄ MUL SIIN JA ÄÄ MUL SÄÄL?**

Ä ä

ÄND
SÄNG

ÄTT
ÄÄL



ÄIÄK



ÄITSE



ÄMLIK



N...PP, R...PP
K...PP, T...PP
J...KK, T...KK
K...KK, P...KK

PÄÄ — VALU
— RÄTT
— TII



ÄGEL

ÄMLIK ÄRNIGE NURME PÄÄL

„TÄEMPE OM VÄEGÄ ÄÄ ILM,“ MÖTEL MÜTÄS MATI, „TAHAS PERIS KÕNDME MINNA. AGA ÜTSINDE OM VÄEGÄ IGAV, PIAS KELLEKI ÜTEN KUTSME.“

MÜTÄS MATI KÕND EDESI JA NÄI ÄITSMIDE PÄÄL ILUST ÄRMÄTISE MUUDU VÕRKU: „OI, SIIN OM ÄRRÄ ÄMLIK ÄRNI OMA ÄRMÄTISVÕRGU TENNÜ. MA PIAS TEMÄ ENDEGE ÜTEN KUTSME. ÄRRÄ ÄRNI, TULE MIUGE KÕNDME!“

ÄMLIK ÄRNI VASTAS RÕÕMUGE: „MIA TULE ÄÄ MEELEGE, SEST NURME PÄÄL OM VÄEGÄ ILUSE ÄITSME JA MIUL MIILDIP NENDE PÄÄLE ÄRMÄTISVÕRKE TETÄ. SINNA OM ÄÄ ÄLLÜ SÄÄDE JA ÄMLIGUÄIÄKSE SAAVE SÄÄL KIIKU.“

MÜTÄS MATI ÜTEL SELLE PÄÄLE: „MIUL MIILDIP KAH VÄEGÄ KIIKU.“

„PÄE OM VIIL KÕRGES JA ME JÖVVAME VIIL KIIKU KAH,“ KOST SELLE PÄÄLE ÄMLIK ÄRNI.



**TÄEMPE VÄEGÄ TÄHTIS PÄE,
MEDE EMÄ SÜNNÜPÄE.
ÄITSMIT PALLU KIMPU SÄE,
OMMUGU NEID SÄNGÜN NÄET.**



Ö ö



MÖLDER

KÖRT

KÖÖMEL

TÖNN

SÖÖGI

AIG
LAUD
RIISTA
ISU

KÖÖGI

USS
LAUD
RIISTA
NUKK



MÖLDRE-MÄRDIL OLLI SÖÖGIAIG.
EMÄ TÕI KÖÖGILAVVA PÄÄLE SÖÖGI JA JOOGI.
MÖLDREL OLLI KERI ELE JA SÖÖGIISU ÄÄ.

ÖÖDIK KASS

TARE KÖÖGIST TULLI ÄKKI VÄLLÄ ÖÖDIK KASS. TA OLLI PERNAISE MAN SÖÖMÄN KÄINU. KASS AKAS KARTSAST MÜÜDÄ PÖÖNIKU PÄÄLE MINEME.

MATI VAADES TEDÄ KÖÖMELTE VAHELT. TA TAHT KAH PÖÖNIKU PÄÄLE.

MÜTÄS LÄITS REDELI MANU JA PRUUV RONIDE, A ES SAA SUMMAGI ÜLESPOOLE.

ÖÖDIK VAADES KÖÖRA TAGASI, PÖÖRIT SILMI JA LÄITS EDESI NAGU RABIN.

MATI SAI ARU, ET KASSIL OM RONIMISE JAOS TERÄVE KÜÜDSE. A TEMÄL OM SELLE IIST TUGEVE KÄPÄ MULLA KAJUMISE JAOS.



KERÄ IHEN, ORA TAGA, IIREKELLER KESKEL?

Ü ü



ÜÜ — TÜÜ
— KULL
— MAJA

ÜÜ

ÜTT

ÜÜBIK



ÜÜ — PÄE
— LUUM
— KAPP

ÜMRIK

SÜÄ

RÜGÄ

T
S
M
R — ÜÜ



ÜTESSE KÕRDA MÕÕDA,
ÜITS KÕRD LÕIKA.
SÜGÜSEL OM ÜTESSE
POIGA.

ÜÜKULLIGE KOKKU SAAMEN

MÜTÄS MATI TAHT LÄMMEL SUVEÜÜL KÕNDME MINNA. TA PAND ENDEL ÜÜKSE ÜMMER JA KÕND ÜTSINDE RÜÄPÖLLU MANU. RÜÄLILLI ÄITSNIVE. ÜÜ OLLI ILUS.

MÜTÄS MATI KUUL MÕTSAST ÜÜKULLI ÜIDU „UH-UH-UU“.

MÜTÄS EITUS SELLE PÄÄLE JA MÕTEL, MIKEPERÄST TA KÜLL ÜÜSELD SEDÄSI RÖÖGIP.

MÜTÄS LÄITS ÜLE RÜÄPÖLLU ÜÜKULLI MANU. ÜÜKULL IST MÕTSA VEEREN ÜLEVEN PUU OTSAN.

MATI KÜSK: „MIKEPERÄST SA ÜÜSELD SEDÄSI RÖÖGIT?“

ÜÜKULL VASTAS: „MIUL MIILDIP ÜÜSE ÜTSINDE UIKU JA TÕISTEL SELLE ILUST LAULDA.“



„KAS ÜTSINDE ÜÜSE IGÄV EI OLE?“ KÜSSE MÜTÄS MATI.

„ÜÜSELD OM KIGEL TÜÜ TETTÜ JA LASTEL UNEAIG. KIKK OM RAHULIK JA TASA. SII OM KIGE ILUSEMP AIG MIU JAOS, SEST MIA OLE ÜÜLUUM.“

„ÄÄD ÜÜTÜÜD SULLE SIS!“ ÜTEL MÜTÄS MATI.

1 ÜITS

Üits!



ÜITS OM EDIMENE NUMMER.

ÜITS, ÜTE, ÜTTE

**MÜTÄS MATIL OM ÜITS NÕNA,
ÜITS SUU, ÜITS KÖTT,
ÜITS PÄÄ.**

**MÜTÄS MATIL OM ÜITS EMÄ,
ÜITS ESÄ,
ÜITS VELI, ÜITS SÕSAR,
KELLEGE MÄNGI ÄÄ.**

MÜTÄS MATI LÄITS ÜTSINDE PÄEVÄPAISTEL KÕNDME.
TAL OLLI ÜITS ILUS KIRIVENE PALL.

ÜTSI OM VÄEGÄ IGÄV PALLI MÄNGI. TA KUTS ENDEGE ÜTEN
ÜTE VELLE JA ÜTE SÕSARE. NA LÄTSIVE NURME PÄÄLE
MÄNGME.

KÜLL OLLI NURME PÄÄL VAHVA. LILLI PÄÄL LENNÄS VIIL ÜITS
KÖLLANE LIBLIK JA OSSA PÄÄL SIRIST LAULU ÜITS TILLIKE LIND.
SII OLLI ÜITS TORE PÄE.

MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

ÜITS NEIU, NELI PÕLLE? (TUULEVESKE)

ÜITS SANT, SADA PALITUT SELLÄN JA

IKKI PALLAS? (KAPSTAPÄÄ)



2 KAITS

KAITS OM TÕINE NUMMER.

KAITS, KATE, KATTE

EGÄÜTEL **KAITS** OM KÄTT,
EGÄÜTEL **KAITS** OM JALGA,
EGÄÜTEL **KAITS** OM SILMÄ,
EGÄÜTEL **KAITS** OM KÕRVA.

KATE KÄEGE SAAP KALLISTE,
KATE KÕRVAGE SAAP KULLETE,
KATE JALAGE SAAP KANDA KENGI,
KATE SILMÄGE SAAP KAIA RINGI.

MÜTÄS VÕTT KAITS LEVÄTÜKKI ÜTEN JA LÄITS JÄRVE VIIRDE
KALU SÜÜTME. JÄRVE VEEREN OLLI KAITS ILUST LUIKE JA NEIL
OLLI KA KAITS POIGA. POJA OLLIVE VIIL ALLI. ÜITS POIG
VAADES KOHKUDEN OMA KATE SILMÄGE MÜTÄS MATIT.
TA PAGES OMA KATE SIIVÄGE VEHKIN KAUGELE JÄRVE PÄÄLE.
LUIGE EMÄ JA ESÄ TULLIVE KATEKSI OMA POIGI KAITSME.
KU NA NÄIVE, ET JÄRVE VEEREN OLLI MÜTÄS MATI, JÄIVE NA
VÄEGÄ RAHULIKUS.

MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

KAITS VELLE KATEL PUUL MÄGE KAKLEVE,
KOKKU EI SAA ELÄDENGI? (SILMÄ)

KAITS MOLLIKEST RASVA TÄÜS? (NÕNA)

KAITS KAASELAVVAKEST, TUHAT TOOMELEHEKEST? (RAAMAT)



3 KOLM

Kolm!



KOLM OM KOLMAS NUMMER.

KOLM, KOLME, KOLME



MÜTÄS MATI PEREN OLLI KOLM LAST –
MATI, SÕSAR JA VELI.

MÜTÄS KÜSSE EMÄ KÄEST: „MIKEPERÄST
OM MEDE PEREN KOLM LAST, AGA TÕISTRE
PEREN KAITST?“

EMÄ VASTAS SELLE PÄÄLE: „KOLMEKSI OM
JU ÄÄ MÄNGI JA KA TÜÜD TETÄ.“

MÜTÄS MATI MÄLET JAH, ET ÜITSKÕRD PIDI TA OMA KAMBRE
ÄRÄ KORISTEME. TÜÜ ES LÄE KUDAKI EDESI.

KOLME TUNNI PERÄST TULLI EMÄ JA KÜSK: „KUDAS SUL SIS
TÜÜ LÄEP?“

MÜTÄS MATI ÜTEL: „MIA EI SAA ÜTSINDE KUDAKI AKKAME.“

EMÄ ÜTEL SELLE PÄÄLE: „KUTSU OMA VELI JA SÕSAR APPI,
KOLMEKSI LÄEP TÜÜ LÖBUSEMPELT.“

KAMMER SAI KOLME MINUTIGE KÕRDA. KOLMEKSI OM IKI
ÄÄ TÜÜD TETÄ.

MES SII TÄHENDEP? MIDA VIRK TIIP ÜTE TUNNIGE,
SEDÄ LAISK TIIP KOLME PÄEVÄGE.

MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

ÜITS ÄRG JA KOLM SARVE? (VIGEL)

KOLMEJALGINE KURAT KURUN,
RAUDAMBA SUHUN? (OKK)



4 NELI

NELI OM NELLÄS NUMMER.

NELI, NELLÄ, NELLÄ



MÜTÄS MATI NÄI ÖVVE PÄÄL ILUST PUNAST AUTUT. AUTUL OLLI NELI RATAST ALL. MÜTÄS TÄÄS, ET AIDA ALL OLLI VANKRE ALL KAH NELI RATAST, AGA AUTU OLLI PALLU UHKEMP SÖIDURIIST.

ESÄ LÄITS AUTUGE SÕITME, TA VÖTT KAITS LAST ÜTEN. MÜTÄS TAHT KAH AUTUGE SÕITA. TA TÜKK AUTU PAKIRUUMI JA IST SÄÄL ÄSTE ILLUKSI. NÜID OLLI AUTUN NELI SÕITJET. PERE LÄITS MERE VIIRDE OJUME. SINNA OLLI NELIKÜMMEND KILUMIITERT. MÜTÄS ES JULGE AUTUST VÄLLÄ RONIDE JA JÄI UUTME. PÄEVÄ KÄHEN OLLI PERIS LÄMMI.

KODU JÕUTI ALLE KELL NELI. MÜTTÄ EMÄ OLLI JOBA MUREN. MATI OLLI REISUST NÕNDA VÄSÜNÜ, ET TAHT KOHE OMA SÄNGÜ MAGAME MINNA. SÄNGÜN OLLI NELI PEHMET PATJA.

MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

NELI TEEVE ASET, KAITS NÄITÄVE TULD,
ÜITS EIDÄP MAGAME? (KOER)

ÜITS ANI, NELI NÕNA? (PADI)

ÜITS NEITSI, NELI JALGA? (SÄNG)



5 VIIS



Viis!

VIIS OM VIIES NUMMER.

VIIS, VIIE, VIIT



**KOOLIN ÄÄ OM INNE VIIS,
RÕÖMU SAAP SEST EGÄ MIIS.
NUMBRE SELGE OM SUL SIS,
KU INDES PANNASSE SUL VIIS.**

**VIIS OM SÕRMI EGÄL KÄEL,
KOKKU KÜMMET KATEL NÄET.
VARBAKSI KAH OM SIS
ÜTEL JALAL IKKI VIIS.**

MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

VIIS VELLE ÜTEN SÄNGÜN? (VIIS VARVAST ÜTE SOKI SIHEN)

VIIS TOOVE, SEIDSE SÖÖVE? (VIIE KUUGE KORJATES SEIDSME KUU SÖÖGIVARU)

VIIS KÄIVE ÜTTE TIID? (ÜTE JALA VARBA)

ÜTEN TAREN VIIS KAMMERD? (SÕRMILINE KINNAS)



6 KUUS

KUUS OM KUVVES NUMMER.

KUUS, KUVVE, KUUT



Kuus!

MÜTÄS MATI NÄI LOMBI PÄÄL PARTSI. PARTSIL OLLI KUUS ILUST POIGA. POJA MÄNGSIVE KUVVEKSI. NEIL OLLI VÄEGÄ LÖBUS. MÜTÄS OLLI ÜTSINDE LOMBI VEEREN JA TEMÄ TAHT KAH MÄNGI.

TA ÕIGAS: „VÖTKE MIUT KAH MÄNGME!“

PARTSIEMÄ VASTAS: „TULE, TULE, ME OODAME SIUT!“

MÜTÄS TAHT VETTE MINNA, AGA SII OLLI VÄEGÄ SÜGÄV.

MATI VISAS LOMBI VEEREST KUVVELE PARTSIPOJALE KUUS KASTANIMUNA. KUUS POIGA SULISTIVE MUNA OTSIN LOMBIN JA SEDÄ OLLI VÄEGÄ LÖBUS KAIA. SEDÄSI SAI KAH MÄNGI.



MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

KUUS OM KULLAST UBINET,
SEIDSMES ÕBELEHEKE? (TÜÜPÄEVÄ JA AIGPÄE)



7 SEIDSE

Seidse!

SEIDSE OM SEIDSMES NUMMER.

SEIDSE, SEIDSME, SEIDSET



SEDÄSI LOE LIISUSALMI!

**EMÄ IISPE
TITA TÕISIBE
KARU KOLMABE
NAESTE NELLÄBE
RIKKA RIIDI
POISTE PUULBE
PIDULISTE PÜHÄBE**

MATI KÜSK EMÄ KÄEST: „MITME PÄEVÄ PERÄST MIUL SÜNNÜPÄE OM?“

EMÄ VASTAS: „SÜNNÜPÄEVÄNI OM ÜITS NÄDÄL EK SEIDSE PÄEVÄ.“

MATI ÜTEL: „SEIDSE PÄEVÄ, OI KUI PALLU!“

EMÄ LOHUT: „SEIDSE PÄEVÄ LÄEVE VÄEGÄ KIPPELT.“

MÜTÄS MATI ÜTEL UHKUSTEN: „MIA SAA NÜID SEIDSMEAASTESES JA LÄE KUULI.“

EMÄ ÜTEL SELLE PÄÄLE: „JAH, SEDÄSI SII OM, SEIDSE AASTET OM PAKILT LÄNNÜ JA SIA OLET JOBA KOOLILAIKS.“

MÜTÄS MATI RÕOMUST SELLE PÄÄLE: „MA TAHAS VÄEGÄ KUULI MINNA!“

MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

SEIDSE POISKEST ÜTE KASUGUKÄÜSE SEHEN? (ERNEKÖDER)

SEIDSE LINTI ÜLE MAA? (VIKERKAAR)



8 KATESSE

KATESSE OM KATSMES NUMMER.

KATESSE, KATSME, KATSMET



Katesse!

MÜTÄS MATI SÜNNÜPÄEVÄLE TULLI KATESSE KÜLÄLIST.
EDIMENE OLLI LIBLIK IMBI. TÕINE OLLI KÄRBLÄNE ÄRBI.
SIS TULLIVE TÕHK TÕNU JA SIIL SIIM. NA OLLIVE KOLMAS JA
NELLÄS.

VIIENDENE TULLI SUURE JOOSUGE LEEDUK JUULI. KUVVES
KÜLÄLINE OLLI LÕOKE, KEN LAUL OSSA PÄÄL ILUST
SÜNNÜPÄEVÄLAULU.

SEIDSMES TULEJE OLLI TIGU TIJU. TA OLLI ILUSE MUNAKOOGI
KÜTSETEN. KOOGI PÄÄL OLLI SEIDSE KÜINÄLD. KIKK UUTSIVE
KATSMENDET KÜLÄLIST, ET KUUK VALLA LÕIGATE.

NA ES JÖVVA TEMÄT ÄRÄ UUTA. KATSMES KÜLÄLINE OLLI
ÜÜKULL JA TEMÄ TULLI PERIS ILDÄ.

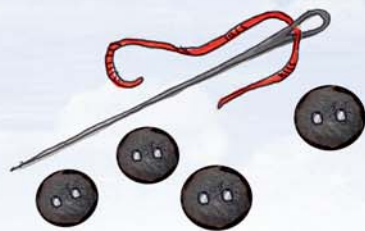
KIGIL OLLI ÜTEN KA KINK.

MES KENGI TÕIVE KÜLÄLISE?



MITU KINKI SAI MÜTÄS MATI?

9 ÜTESSE



ÜTESSE OM ÜTSMES NUMMER.

ÜTESSE, ÜTSME, ÜTSMET

EMÄ TEI MÜTÄS MATILE SÜNNÜPÄEVÄS
UVVE KUVVE. KUUB OLLI MUSTA VÄRMI.
EMÄ ÖMMEL SEDÄ ÜTESSE TUNNI. KUVVE
EHEN OLLIVE ILUSE NÖÖBI.

„EMÄ, MITU NÜÜPI OM MIU KUVVE EHEN?“
KÜSSE MATI.

„SIA OLET JOBA SEIDSMEEAASTENE JA MÖIS-
TAT NÜÜPE ESI KOKKU LUGEDE,“ ÜTEL EMÄ.



TA PANNI KUVVE SELGÄ JA LUGES: „ÜITS, KAITS, KOLM, NELI,
VIIS, KUUS, SEIDSE, KATESSE, ÜTESSE. MIU KUVVE IHEN OM
ÜTESSE NÜÜPI,“ RÕÕMUST MATI.



SIS TULLI VELI JA LUGES: „ÜITS, KAITS, KOLM, NELI, VIIS,
SEIDSE, KATESSE, ÜTESSE, KÜMME. SIUL OM KUVVE IHEN
KÜMME NÜÜPI.“



EMÄ ÜTEL SELLE PÄÄLE: „SIUL JÄI ÜITS NUMMER VAHELE,
LOE UVVESTE!“



VELI LUGES UVVESTE: „ÜITS, KAITS, KOLM, NELI, VIIS, KUUS,
SEIDSE, KATESSE, ÜTESSE. OI, SIU KUVVEL OM TÕESTE ÜTESSE
NÜÜPI.“

SELLE PÄÄLE ÜTEL EMÄ: „ÜTESSE KÕRDA MÖTLE, ÜITS KÕRD
ÜTLE.“

MES SII TÄHENDEP?

ÜTESSE KÕRDA MÕÕDA, ÜITS KÕRD LÕIKA?
KAITS PÄÄD OM IKKI KAITS PÄÄD?



10 KÜMME

SII OM KÜMNES NUMBER.

KÜMME, KÜMNE, KÜMMET

KÜMME SÕRME KATEL KÄEL,
KÜMMET VARVAST JALGUL NÄET.
KOKKU LUGEDE OM ÄÄ,
KU SA SÕRMI KOKKU SÄET.

SEDÄSI LOE LIISUSALMI!

ÜITS OM MEDE PÄÄ
KAITS SILMÄ KASSIL NÄET
KOLM JALGA OKI ALL
NELI NISÄ LEHMÄL
VIIS SÕRME MEHE PEON
KUUS NAKLA OBESERAVVAN
SEIDSE TÄHTE TAEVASÕGLAN
KATESSE TUNNI KARU MÕURAP
ÜTESSE TUNNI ÜÜBIK LAULAP
KÜMME VARVAST KATEL JALAL

MÕISTA, MÕISTA, MES SII OM!

KÜMME NEITSIKEST KAKUVE ÜTE
EINÄKUHA MAN? (SÕRMIGE KETRÄMINE)

KÜMME MIIST VIAVE NUUTA ÜLE KATE MÄE?
(PÜKSE JALGA-AAMINE)



RASSEMBE SÕNA

A

a – aga
aben – habe
aigsaste – aegsasti
allas – haljas
ame – särk
arakmari – punane sõstar

E

eitume – ehmuma
engel – ingel

I

ik(k)i – ikka
illuksi – tasa, hiljukesi

J

jakk – jätk
joovik – sinikas
jäkk – jätk

K

kaap – kaabu
kaar – kaer
kadajes – kadakas
kaeme – vaatama
kaju – kaev
kajume – kaevama
kaldsa – meeste püksid
kand – känd
kargame – hüppama
kartsas – redel
kastus – kaste, soust
kasuk – kasukas
kaugas – põuetasku
keng – king
kik(k) – kõik

kikas – kukk
kippelt – kiiresti
kirivene – kirju
korgame – korjama
kuhlap – kuslapuu
kuldine – kuldne
kuur – koor
kõder – kaun
kõiv – kask
kõivik – kaasik
kähen – käes
kärbläne – kärbes
kört – seelik
köömel – köömen
kööds – köis
küdseteme – kúpsetama
küüds – küüs

L

leeduk(e) – jänes
leit – kleit
linaligu – väike tiik linade
leotamiseks
loom – loom; ploom
lõhmus – pärn
läm(m)i – soe

M

magjas – magus
man – juures
mannerg – väike plekknõu
mekme – maitsma
munakuuk – biskviit, tort
muus – moos
mõskme – pesema
mütäs – mutt
müüda – mööda

N

nagel – nael
 nõgel – nõel
 nõna – nina
 nänn – vanaema
 nüssik – lüpsik
 nüür – nõör

O

oben(e) – hobune
 okk – vokk
 ommugu – hommikul
 orjavits – kibuvits
 orst – vorst
 oss – oks

P

paadsip – paakspuu
 pagel – pael
 pakilt – kiiresti
 palajas – palakas, voodilina
 palleme – paluma
 parts – part
 pedäjes – mänd
 peni – koer
 pihlap – pihlakas
 pirle – praegu
 pudume – kukkuma
 puhmas – põõsas
 puulbe – laupäev(al)
 pörss – pörsas
 päe(v) – päike, päev
 pää – pea
 pöönik – pööning
 pürst – põrandahari
 püüglejahu – püül

R

raasike – natuke
 reegipuu – kreegipuu
 repp – trepp
 riibu-kört – triibuline seelik
 ruhi – küna
 ruug – roog
 ruus – kruus, roos
 röövas – riie, riietuse
 rügä – rukis

S

sadame – kukkuma
 sann – saun
 sarap – sarapuu
 sehen – sees
 sellän – seljas
 selläteme – seletama
 siib – tiib
 siin – seen
 sirk – lind
 sorkame – torkama, pistma
 suhv – sahtel
 summagi – sugugi
 suurõvas – käterätik
 sõba – suurrätt
 sõgel – sõel
 sõsar – õde
 süä – süda
 süüme – sööma

*Om iits
 päivaku!*



T

tibi – tibu
 tigane – tihane
 tii – tee
 tiivesi – tee (jook)
 tillike – väike
 toibe – leige
 tuul – tool, tuul
 tõhv – tõru
 tõistre – naabri, üleaedse
 tõnn – tünn
 tühü – tööle
 tükme – kippuma

U

ubin – õun
 uibu – õunapuu
 uisk – nõeluss
 uss – uks
 ussaid – õu
 uudi – voodi
 uulits – tänav

V

vaabline – vaablane, vapsik
 vaarak – vaarikas
 vabar – vaarikas
 valla – lahti
 vammus – must Mulgi kuub
 vas(i)k – vasikas
 veli – vend
 verev – punane
 vigel – hang, hark
 vihk – vihik, (vilja)vihk
 viir – serv, äär
 visnapuu – kirsipuu

väits – nuga
 vällä – välja, õue
 vällä õmleme – tikkima
 värm – värv
 vüürus – esik

Õ

õdak – õhtu
 õhvake – mullikas
 õmleje – õmbleja

Ä

ägel – äke
 äidsen, äitse – õis
 äitsneme – õitsema
 äiäk – imik, hällilaps
 äll – häll
 ämlik – ämblik
 änd – saba

Ö

öödik – vöödiline

Ü

üleaidne – naaber
 ümrik – ümbrik
 üten – kaasas, kaasa
 ütsinde – üksi
 üü – öö
 üübik – ööbik
 üük(e) – vöö
 üüse – öösel

Tahat latva ronide,
akeka tüvest pääle!



A

B

D

I

J

K

O

P

R

V

Õ

Ä



E

G

H

L

M

N

S

T

U

Ö

Ü

SII OM MULGI
TÄHESTIK.





MULGIMAA OM UHKE MAA,
MULGI RAHVA ESÄMAA,
MULGI LASTE MARJAMAA,
MULGI LUUME KARJAMAA.

ISBN 978-9949-81-322-3



9 789949 813223